

บทนำ

ปัญหาการขาดแคลนไม้ในปัจจุบันนี้วันจะ เป็นปัญหาสำคัญยิ่งของประเทศ ความต้องการ ไม้ไม่มีแนวโน้มสูงขึ้น เรื่อย ๆ ทั้งในด้านการก่อสร้าง การทำเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนใช้ใน การทำเชื้อเพลิง ประเทศไทยกำลังประสบการขาดแคลนป่าไม้ เนื่องจากป่าไม้ถูกบุกรุก ทำลายลงไปเป็นจำนวนมาก ที่เหลือและพอจะให้ผลทาง เศรษฐกิจได้มี เพียงประมาณ 80 ล้านไร่ หรือเพียงร้อยละ 25 ของพื้นที่ทั้งหมดเท่านั้น¹ เมืองไทยเคยได้ชื่อว่าเป็นแหล่งป่าไม้ที่อุดม สมบูรณ์ที่สุด แต่เนื่องจากการใช้สอยอย่างไม่ระมัดระวัง การแผ้วถางทำลายป่าเพื่อเข้าอยู่ อาศัย ทำให้สภาพป่าไม้ของไทยต้องมีปริมาณลดลงจนถึงกับต้องมีการสั่งซื้อจากต่างประเทศ เข้า มา ซึ่งนับว่ามีผลกระทบต่อระบบ เศรษฐกิจของชาติเป็นอย่างยิ่ง การแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาจทำได้โดยการชักชวนให้เกษตรกรหันมาปลูกป่า เป็นการทดแทน โดยการกันพื้นที่ซึ่งไม่ได้ใช้ ประโยชน์หรือพื้นที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งมีสภาพดินแล้ว ไม่สามารถจะทำการ เพาะปลูกพืชอย่างอื่น ได้มาทำให้เกิดประโยชน์

พันธุ์ไม้ที่จะนำมาปลูกควร เป็นพันธุ์ไม้โตเร็ว มีรอบระยะเวลาตัดฟันสั้น คือให้ ประโยชน์ใช้สอยได้เร็ว และควร เป็นไม้ที่ให้ประโยชน์ได้หลายอย่าง อันจะทำให้คุณค่าในทาง เศรษฐกิจของไม้ที่ปลูกมีมากกว่าการปลูก เพื่อวัตถุประสงค์เพียงอย่างเดียว และยังทำให้มีผลใน ทางจงใจให้เกษตรกรหันมาทำการปลูกป่าได้ดีกว่า ซึ่งจะ เป็นการแก้ปัญหการขาดแคลนไม้ ให้ลดน้อยลงไปได้

¹ อำนวย คอวนิช, "ป่าเอกชน ทางหนึ่งของวิธีการแก้ไขวิกฤตการณ์ป่าไม้ของไทย", กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (เอกสารโรเนียว), 2525

ระบบป่าเอกชน เริ่มมีในประเทศไทยมานานกว่า 10 ปีแล้ว โดยการริเริ่มของเจ้าของที่ดินที่มีที่ดินจำนวนมาก วัตถุประสงค์ของการปลูกนั้นส่วนใหญ่เป็น เพราะคุณภาพของดิน แลวงไม่สามารถปลูกพืชอย่างอื่นได้ จึงหันมาคิดปลูกต้นไม้ในลักษณะของสวนป่า* แทนและบังเอิญมีพันธุ์ไม้บางชนิดสามารถขึ้นได้ดีในพื้นที่ดินเสื่อมคุณภาพ ประกอบกับในเวลานั้นความต้องการ เสาคีบ เพื่อใช้ในการปลูกสร้างอาคารมีเป็นจำนวนมาก การปลูกสร้างไม้โตเร็วเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำเสาคีบจึงเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตามการคัดพันธุ์ไม้ที่ปลูก เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน การเลือกชนิดไม้ที่ปลูกควรเป็นพันธุ์ไม้ที่ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเสาคีบ ไม้ค้ำยัน ทำฟืนถ่าน หรืออาจปล่อยให้โตจำหน่ายเป็นไม้ซุงเพื่อแปรรูปหรืออื่น ๆ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้มีอยู่ครบถ้วนในพันธุ์ไม้ชนิดหนึ่ง นั่นคือ สนทะเล (Casuarina equisetifolia) พืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญและนับวันจะถูกล้มหายไป

สนทะเล เป็นพันธุ์ไม้โตเร็วที่ปลูกขึ้นง่ายไม่ต้องการการบำรุงรักษามากนัก ที่สำคัญคือให้ผลผลิตต่อพื้นที่สูง การปลูกไม้สนทะเลจึง เป็นเรื่อง ที่ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะและวิธีการปลูกไม้สนทะเลอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
2. เพื่อศึกษาถึงต้นทุนในการผลิตไม้สนทะเล รวมถึงผลตอบแทนจากการลงทุน
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการผลิต ตลอดจนถึงการจำหน่าย เพื่อหา

วิธีการแก้ไข

* สวนป่า (Plantation) หมายถึงพื้นที่ที่ได้ทำการปลูกพันธุ์ไม้ขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นการปลูกเพื่อทดแทนหรือเป็นการปลูกสร้างขึ้นใหม่ (บุญฤทธิ์ ฐิรยากร, "การปลูกและบำรุงสวนป่า", เอกสารประกอบคำบรรยาย ณ สำนักงานป่าไม้เขตเชียงใหม่, 27 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2527)

ขอบเขตของการศึกษา

เนื่องจากไม้สนทะเลเป็นไม้ที่มีประโยชน์ใช้สอยได้อย่างกว้างขวาง มีโอกาส
คืนทุนได้ตลอดเวลา เริ่มตั้งแต่การลิดกิ่งจำหน่ายเพื่อทำฟืนและถ่าน ลำต้นใช้ทำไม้ค้ำยัน
เสาเข็ม เสาโป๊ะ เมื่อลำต้นโตขึ้นอาจใช้ทำเชื้อกระดาษหรือจำหน่ายในรูปไม้ซุงหรือไม้
แปรรูปก็ได้

ในการศึกษานี้จะมุ่งถึงการปลูกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการทำ เสา เข็ม เพียง
อย่างเดียว ซึ่งใช้ระยะเวลา นับแต่เริ่มปลูกจนถึงอายุการตัดฟัน เพื่อการจำหน่าย 5 ปี
โดยทำการศึกษา เริ่มตั้งแต่การสำรวจคัดเลือก เมล็ดพันธุ์ การจัด เตรียมกล้าไม้ การกำหนด
ระยะปลูก การตัดสางขยายระยะ ตลอดจนการบำรุงรักษา เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนในการปลูก
อย่างละเอียด ไม้สนทะเลเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นได้โดยไม่จำกัดพื้นที่ แหล่งปลูกส่วนใหญ่ที่ปรากฏว่าได้
ผลดีมักเป็นพื้นที่แถบชายทะเล เช่น ชลบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น ในการศึกษา
เลือกแหล่งปลูกจากสถานเพาะปลูก เอกชนในบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นสถานที่ทำการศึกษา
เพราะปรากฏว่ามีผู้ลงทุนปลูกสนทะเลมากกว่าในจังหวัดอื่น ๆ เท่าที่รายงานให้กรมป่าไม้ได้ทราบ

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสอบถามเกษตรกร
ที่ทำการเพาะปลูกโดยตรง
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจาก
เอกสารและการสอบถามจากหน่วยงานของรัฐบาล เช่น กรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
และเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากสถานเพาะปลูกเอกชนจำนวน 1๑ ราย ของปี
เพาะปลูก 2524 ขนาดพื้นที่ 20 ไร่ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์
2526 ถึงเดือนมิถุนายน 2527

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การปลูกสนทะเลอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นการช่วยลดต้นทุนในการปลูกให้น้อยลง ในขณะที่เดียวกันจะทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด การศึกษาถึงวิธีการและขั้นตอนในการปลูกอย่างละเอียดจะทำให้สามารถทราบถึงต้นทุนการผลิตที่ถูกต้องและใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรผู้ทำการปลูกโดยตรง ในการใช้ เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน หากการวิจัยนี้ได้รับความสนใจจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว อาจนำไปใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรทำการปลูกไม้สนทะเล ซึ่งเป็นหนึ่งในพันธุ์ไม้โตเร็วที่ทางราชการกำลังให้การสนับสนุนอยู่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย เรื่องการปลูกสนทะเล เลมีดังนี้

1. ให้เกษตรกรผู้สนใจทราบถึงวิธีการปลูกไม้สนทะเล อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปลูก
2. เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจที่จะลงทุน
3. หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องอาจนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจูงใจหรือส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาสนใจในการปลูกไม้สนทะเล ได้
4. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาหรือค้นคว้าแก่ผู้ที่สนใจต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย